

Р Е Ш Е Н И Е

№ 15

София, 22.03.2018 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на деветнадесети януари през две хиляди и осемнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ЗАХАРОВА

ЧЛЕНОВЕ: 1. ЖАНИНА НАЧЕВА
2. БИСЕР ТРОЯНОВ

при секретаря Илияна Рангелова и с участието на прокурора Ивайло Симов разгледа докладваното от съдия Троянов н.д. № 1120 по описа за 2017 г.

Касационното производство е образувано по жалби на подсъдимите А. С. Д. и П. Ф. П. против решение № 254 от 07.06.2017 г. по в.н.о.х.д. № 405/ 2017 г. на Софийски апелативен съд, Наказателно отделение, III състав.

С жалбата на подсъдимия А. С. Д., изготвена от служебния му защитник адвокат В. В., се иска отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане, заради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и неправилно приложение на материалния закон. Касаторът твърди, че обвинението не е доказано, пострадалият не е претърпял тежка телесна повреда и подсъдимият не е участвал в противоправно деяние, а в подкрепа на тези доводи излага подробен доказателствен анализ. За съществени процесуални нарушения сочи отказите на въззивната инстанция да назначи поисканата нова експертиза и преразпит на майката на пострадалото дете.

В жалбата на подсъдимия П. Ф. П., подадена чрез адвокат С. А., се навеждат всички касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1-3 от НПК. Твърди се, че присъдата почива на предположения, а събраните косвени доказателства не уличават касатора в престъпление. Отказът на съда да удовлетвори доказателствено искане за допускане на медицинска експертиза е посочено за процесуално нарушение. Оспорва се и уваженият гражданския иск. Развито е искане за отмяна на въззивния акт и оправдаване на подсъдимия П..

В съдебно заседание подсъд. А. Д. и неговият служебен защитник адвокат В. В. поддържат касационната жалба по изложените в нея съображения. Защитата подновява доводите за отсъствие на доказателства, представящи участието на подсъдимия в деянието и невъзможността две лица едновременно да нанесат един удар, като липсата на престъпно поведение налагало отмяна на постановените от първата и въззивната инстанция съдебни актове и прекратяване на делото. Пледира за прилагане на закон за по-леко наказуемо престъпление за причинена средна телесна повреда.

Подсъдимият П. П. и защитникът му адвокат С. В. настояват за оправдаване на подсъдимия, защото не са доказани неговото участие и вина в деянието, вида на телесното увреждане и механизма на осъществяването му. При алтернативност предлага да бъде намалено наказанието.

Частният обвинител и граждански ищец Х. А. Т., действащ чрез законния си представител Н. И. В., не взема становище в касационното производство. Повереникът им адвокат Р. Л. пледира за отхвърляне на жалбите на подсъдимите и потвърждаване на съдебното решение.

Представителят на Върховната касационна прокуратура счита въззивния съдебен акт да е правилен, тъй като фактическата обстановка е изяснена по делото, установени са нараняванията на пострадалото дете, а наказанията на дейците са справедливо наложени.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на постъпилите жалби, изложените от страните съображения и извърши касационната проверка в законоустановените предели, намери следното:

С присъда № 40 от 10.02.2017 г. по н.о.х.д. № 4862/ 2016 г. Софийският градски съд, Наказателно отделение, XXXIV състав призна подсъдимите А. С. Д. и П. Ф. П. за виновни в това, че на 20.07.2015 г., между 18:00 ч. и 21:20 ч. в гр. С., като съизвършители, причинили тежка телесна повреда (постоянно общо разстройство на здравето, опасно за

живота, следствие на закрыта тъпа травма на главата) на малолетния Х. Н. В. (понастоящем Х. А. Т.), поради което и на основание чл. 131, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 128 във вр. с чл. 20, ал. 2 от НК и чл. 54 от НК им наложил наказания от шест години лишаване от свобода, за изпълненията на които определил първоначален строг режим за изпълнение в затвор от закрит тип. Приспаднал предварителното задържане на подсъдимите с мярка за неотклонение задържане под стража, считано от 21.07.2015 г. до влизане на присъдата в сила.

Първоинстанционният съд оправдал двамата подсъдими по повдигнатото им обвинение за опит за убийство при особена жестокост и на лице, намиращо се в безпомощно състояние, за това причинената тежка телесна повреда да включва още и кръвонасядания по лицето, а така също и за осъществяване на деянието в периода между 12:00 ч. и 18:00 ч., чийто период е повдигнат по реда на чл. 287 от НПК.

Подсъдимите са осъдени да заплатят на гражданския ищец обезщетение за причинените му с деянието неимуществени вреди в размер на 60 000 лева от всеки съучастник. В тяхна тежест са възложени разноските по делото. Съдът се разпоредил и с веществените доказателства.

С решение № 254 от 07.06.2017 г. по в.н.о.х.д. № 405/ 2017 г. Софийският апелативен съд, Наказателно отделение, III състав изменил първоинстанционната присъда само в частта, с която бил определен типа на затворническото заведение, с оглед настъпилите законови промени, а в останалата част потвърдил съдебния акт. Присъдил направените от частния обвинител и граждански ищец разноски във въззивното съдебно производство.

1. По предявеното касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК.

В касационната си жалба подсъд. Д. оспорва вида на телесното увреждане, тъй като извършената медицинска операция на черепа на пострадалия и проведеното болнично лечение ликвидирали постоянната опасност от летален изход „към момента и завинаги“. Доводът е несъстоятелен.

Видът на телесното увреждане е преценен съобразно промяната в здравословното състояние на малолетния Х. В. (Т.) настъпила веднага след инцидента и изразена в остър кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка и хигром. Тези медицински находки били експертно определени като постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота на пострадалия. Вещите лица защитили своето становище, възприето и от инстанционните

съдилища, че без проведената спешна, адекватна и високоспециализирана оперативна интервенция в болнично заведение закритата тъпа травма на главата неминуемо е щяла да доведе до смъртта на детето. Даденото от тях заключение правилно е съобразено от съдебните състави със законовия текст на чл. 128, ал. 2 от НК, а видът на увреждането е точно определен.

Без основание защитата на подсъдимия Д. настоява, че това здравословно състояние на малолетния пострадал следва да продължава и понастоящем, а след като увреждането е било временно опасно за живота, макар и сериозно по своя характер, не е причинена тежка телесна повреда, а друга, различна от нея.

Доводът е в диаметрално различие с даденото в т. 7 от ППВС № 3/ 1979 г. задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 128 от НК, според която се касае за такова увреждане, което не може да се възстанови или което представлява реална опасност за живота, без да е необходимо това състояние на опасност да е налице всеки един момент. Рискът от смърт е бил належащ и реален преди оказаната медицинска помощ, а след операцията е бил овладян и премахнат. Опасността за живота на детето не е могла да отзвучи от само себе си, без външна намеса. Затова не е била временна, както се твърди в жалбата и не реализира по-леко наказуемия състав на средна телесна повреда по чл. 129 от НК. Когато здравословното състояние се подобри „вследствие на времето и лечението, тази благоприятна промяна не се отразява на квалификацията на деянието“ (т. 17 от цит. ППВС).

Правилно въззивният съд е квалифицирал телесното увреждане като тежка телесна повреда по смисъла на чл. 128 от НК. Не е налице соченото от подсъд. Д. основание по чл. 354, ал. 2, т. 2, пр.второ от НПК за прилагане на по-леко наказуем закон. Предявеното нарушение на материалния закон по чл. 348, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 от НПК не е допуснато.

2. По предявеното касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК.

Твърденията на жалбоподателите Д. и П. за недоказаност на деянието не могат да бъдат разгледани в касационното производство, тъй като приетите от въззивната инстанция факти по случая са окончателни.

2.1. Въззивният съд е изложил своите съображения, макар и не така задълбочено и подробно както в мотивите на присъдата, с които е анализирал доказателствата, част от

които косвени, но сочещи на един възможен извод за съвместното участие на двамата подсъдими в причиненото на пострадалия телесно увреждане. В решението си Софийският апелативен съд мотивирано е изследвал събраните по делото доказателствени източници. Намерената доказателствена непълнота за механизма на деянието, предвид ниската възраст на пострадалия да свидетелства, неговото здравословно състояние, както и ползваната от подсъдимите възможност да не дават обяснения по делото, е преодоляна с помощта на други доказателствени средства, обсъдени на л. 9-14 от въззивното решение. Механизмът на деянието не е подробно разкрит, но тази празнота не е пречатвала обосновката на съдебните изводи за задружно участие на подсъдимите в престъплението. Съдебните състави умело анализирани експертните изводи за причината довела до инкриминираното телесно увреждане, възможността то да се получи от един или няколко удара със или върху твърд тъп предмет, но с външно въздействие, категорично отхвърляйки версията за самонараняване на детето. В изпълнение на процесуалните си задължения коректно и в съответствие с вложената в тях информация разкрили важни за предмета на доказване факти, изведени от показанията на свид. В. за състоянието на детето след инцидента и облеклото му; за възприетите от свид. Ч., лекар от Бърза помощ, многобройни и с различна давност телесни увреждания по пострадалия и за разказаната от подсъд. Д. причина за възникването им, впрочем – същата представена от него предния ден и пред майката на малолетния свид. В.; за противоречивите изложения на двамата подсъдими пред полицейския служител свид. Д.. Всички относими към предмета на обвинението свидетелските показания били обсъдени съвкупно и с резултатите от експертните изследвания за липсата на кръв около детското креватче, изключващо възможността за самонараняване, за намерените в апартамента следи от кръв от пострадалото момче и множеството синини по тялото му с различна давност, сочещи на системен тормоз с насилие над детето в седмицата преди инцидента, за които разказала и свид. Б., както и с намерените в мобилния телефон на подсъд. П. записи на видеоклипове с удар в главата на пострадалия.

Доказателственият анализ в решението позволява да се проследи начина на формиране на вътрешното съдийско убеждение и вложената в него логика. Въззивният съд отговорил на всички защитни възражения, като за съществените по делото факти изложил задълбочени и убедителни аргументи. Не е допуснал нарушение в липса на мотиви, за което

неоснователно е упрекнат в жалбата, за това има ли извършено деяние и осъществено ли е виновно от подсъдимите Д. и П.. Само погрешно счел причиненият удар за един (с което предизвикал възражението на защитата), неправилно осмисляйки съображенията на първоинстанционния съд за „удар или поредица от удари върху или с неустановен по делото твърд предмет, който бил насочен в областта на главата на детето“ (стр. 5 от мотивите на СГС) без да съобрази, че употребеното от градския съд единствено число в изложението представлява езиков похват за избягване на досадното повторение - *удар или поредица от удари*, без това да променя същността на съдебните изводи. За съвместния принос на двамата подсъдими в причиненото от тях телесното увреждане доводи са изложени и в двата съдебни акта, поради което касационната проверка прие правната теза на предходните съдилища за единна.

2.2. Изложеното в касационните жалби възражение за допуснато съществено процесуално нарушение с отказа на въззивната инстанция да събере нови доказателства се приема за неоснователно.

Защитниците на двамата подсъдими поискали повторно пред апелативния съд назначаването на нова съдебно-медицинска експертиза за здравословно състояние на малолетния Х. В. след проведената оперативна интервенция, в подкрепа на тезата им за друго телесно увреждане, различно от приетото с присъдата. Въззивната инстанция съобщила, че за изясняване на предмета на делото не са необходими поисканите специални знания и лекарските изводи няма да допринесат за разкриване на обективната истина. Защото видът на телесното увреждане на пострадалия е било изяснено в хода на доказателствената проверка. Изводите са правилни, тъй като по изложените вече съображения настъпилото подобрене за пострадалия не може да превърне тежката телесна повреда в друга по-лека. Правната страна на деянието не подлежи на промяна от допълнителните сведения, които биха били събрани чрез поисканите експертни изследвания.

Съдебният отказ да не назначи желаната експертиза не е повлиял върху правилността на обжалвания съдебен акт и правата на подсъдимите не са били накърнени. Не е допуснато посоченото от касаторите процесуално нарушение.

3. По предявеното касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК.

Оплакването на подсъдимия П. от размера на наложеното му наказание е неоснователно.

Въззивният съд е подкрепил изложените от първата инстанция съображения при индивидуализацията на санкцията, където са посочени всички смекчаващи и отегчаващи обстоятелства за конкретната обществена опасност на извършеното деяние и личността на двамата подсъдими. Съобразени са младата възраст на подсъд. П., чистото му съдебно минало и оказаната помощ на пострадалия след довършване на престъплението, но също така и ниската възраст на малолетния с присъщата за всеки тригодишен безпомощност, осъществяване на проявата при съучастие между двамата дейци.

Неправилно на л. 20-21 от първоинстанционните мотиви като отегчаващи обстоятелства са посочени още липсата на морални задръжки подсъдимият П. П. да пребивава в чуждо жилище без разрешение, тъй като това не завишава обществената опасност на личността му, нито на деянието. Неправилно също е посочен и *отрицателният обществен отзвук на събитията, станали публично достояние в средствата за масова информация*. Всяко престъпление носи негативен заряд в обществото и социална непримиримост, заради което е инкриминирано в закона. Публичното обсъждане на деянието в медиите не може да направи престъпната проява по-тежка, тъй като тя вече е осъществена и нейната конкретна обществена опасност не се завишава от широкото ѝ разискване, нито личността на дееца става по-лоша от проявения журналистически интерес.

Изложените обстоятелства, макар и неправилно отнесени към индивидуализиращите предпоставки, не се отразяват съществено на съдебната преценка за конкретния подбор на наказанието от шест години лишаване от свобода. Затова касационната инстанция намира санкцията за съответна на тежестта на престъплението и на личностовата характеристика на подсъдимия П., поради което е справедлива. Липсва необходимост за нейното намаляване. Не са налице изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства, които да налагат преуреждане на условията, при които е отмерено наказанието, с прилагане на чл. 55 от НК.

Определеното с присъдата наказание може да съдейства за постигане на целите по чл. 36 от НК и да доведе до необходимата поправителна и възпираща роля спрямо подсъдимия П. П., а в периода на принудителното му изолиране в затвора – и да препятства извършването на други престъпления.

Правилно е преценено като справедливо и присъденото обезщетение за причинени с деянието неимуществени вреди в размер на 60 000 лева, дължими от всеки за всеки от

подсъдимите. То възмездява страданието, породено от тежкото телесното увреждане и забелязаната промяна в навиците на детето, посочени на стр. 15 от въззивното решение. Не се откриват допълнителни основания за намаляване на паричното обезщетение или отхвърляне на гражданския иск като неоснователен, каквито искания са развити в касационната жалба на подсъд. П..

В жалбата на другия подсъдим А. Д. не е предявено касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК, поради което направеното едва в съдебно заседание искане за намаляване на наказанието не подлежи на касационна проверка. Отсъства необходимост от занижаване на санкцията в интерес на този подсъдим, наложена от други, служебно изведени от касационния съд, обстоятелства.

Доводите на касаторите за неправилно приложен материален закон, за допуснати съществени процесуални нарушения и за намаляване на санкцията са неоснователни и не се споделят. Обжалваното въззивно решение като правилно и законосъобразно подлежи на потвърждаване.

Върховният касационен съд, на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 [от НПК](#)

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 254 от 07.06.2017 г. по в.н.о.х.д. № 405/ 2017 г. на Софийски апелативен съд, Наказателно отделение, III състав.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.